

СВОЮ УКРАЇНУ ЛЮБІТЬ

У К Р А Ї Н С Ь К И Й

Б У К В А Р

НАПИСАВ Д-р КОСТЬ ВАГИЛЕВИЧ

diasporiana.org.ua

УКРАЇНСЬКИЙ ФОНОЛОГІЧНИЙ БУКВАР

НАПИСАВ
Д-Р КОСТЬ ВАГИЛЕВИЧ

ІЛЮСТРУВАВ
ЕДВАРД КОЗАК

Нове змінене видання

НА К Л А Д О М А В Т О Р А

1

2

3

4

Наслідування текстів, ілюстрацій і методи цього букваря застережено. Передрук його частин тільки за дозволом автора чи ілюстратора.

Copyright, 1959, by Dr. K. Wahy-Lewycz. All rights reserved, including the right of reproduction in whole or in part in any form.

ПИШІТЬ НЕ СПІШІТЬ

Котик рисує.

Котик не тисне.

Котик не спішить.

Котик сидить просто.

Котик має чисті лапки.

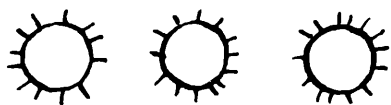
Тягніть —
не тисніть.

Сидіть просто,
не схиляйтесь.

Світло
з лівої сторони.

Так
держіть перо.

Сонечка

Віконця

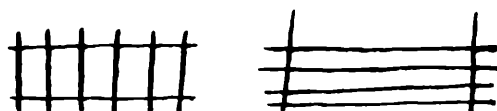
Дерева

Квіти

Палички

Плотики

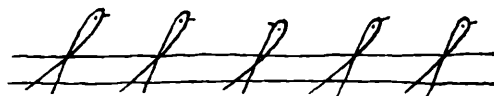
М'ячіки

Котики

Шатра

Ластівки на дротах

Дощик, парасолі

Вода, верби

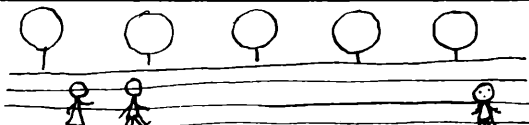
Прутики

Дротики

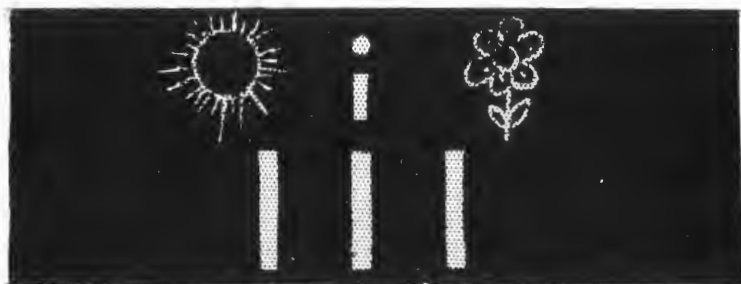

Звої дроту

Дорога до дому

і і і і і і і

І І І - КВІТКИ ДВІ

і і і

-

КВІТКИ ДВІ

и и и

-

КВІТКИ ТРИ

і і і

-

и и и

-

і и і и і и

о о о о-по-лох

о о о

о о о

и ш о

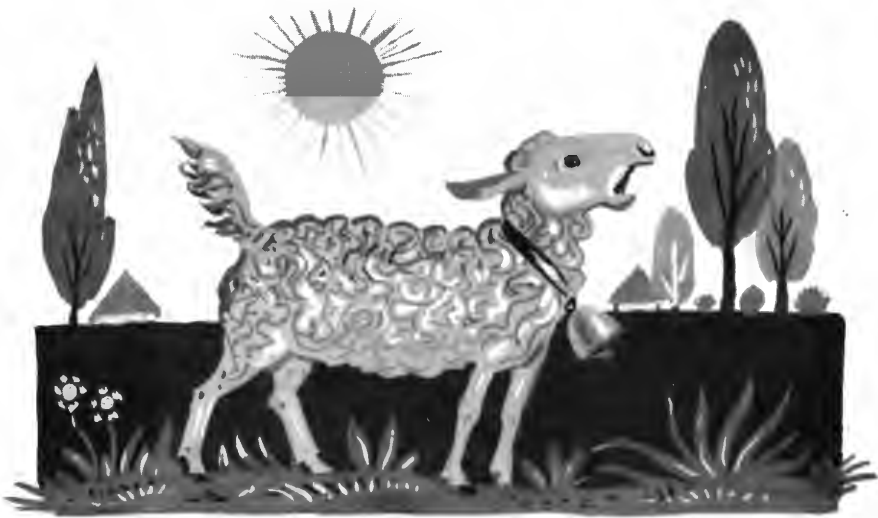
а а а а-па-рат

а а а

а а а

и ш о а

e e e me-me-me

e e e

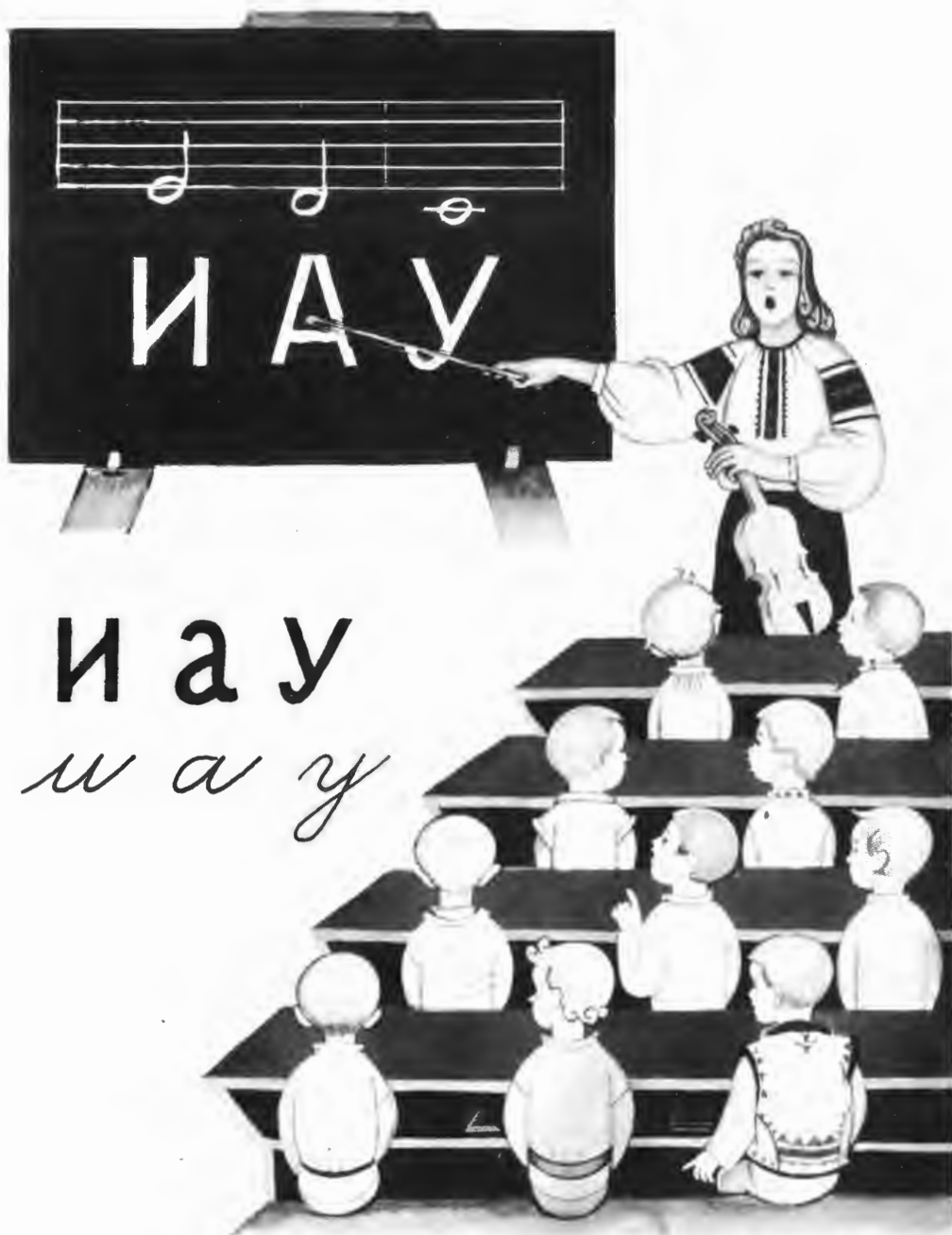
e e e

i u o a e

EEE, ME-ME-ME

И	И	О	А	Е	У
и	и	о	а	е	у
<i>и</i>	<i>и</i>	<i>о</i>	<i>а</i>	<i>е</i>	<i>у</i>
<i>И</i>	<i>и</i>	<i>О</i>	<i>А</i>	<i>Е</i>	<i>У</i>

А а а Я я я

Я

і

ляля

Я

і

котик

Я

і

песик

Я

і

коник

А а а Я я я

ТАТО, та-то

Т т

Я і тáто. | Я у тáта.
Я і тáто. | Я у тáта.
Тáто, та-то.

м м м м м

М м

Мáмо, мáмо, мáмо.
Я і мáмо.

МАМА, ма-ма **Мм**

Я і ма́ма. | Я у ма́ми.

Я у ма́ми. | Я і ма́ма.

Ма́ма, ма-ма.

М М М М М М М **Мм**

Ма́ма, ма́ма, ма́ма.

Моя ма́ма - моя ☀️.

Моя ма́ма - моя 🌸.

Εεε - Εεε

Εε

Υ τάτα ε

Υ τάτα ε

Υ τάτα ε

Υ τάτα ε

Υ μάμι ε

Μάμα μάε

Υ μάμι ε

Μάμα μάε

ε ε ε ε ε ε ε

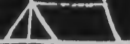
ε ε

Υ μάμι ε
Μάμα μάε

Μοά μάμα-μοέ
Μοά μάμα-μοέ

ΜΟΕ
ΜΟΕ
ΜΟΕ

ΜΟΕ
ΜΟΕ
ΜΟΕ

l i i - l i i

l i

l i i

l i i

Moí

Moí

Тут

моі

Тут

моі

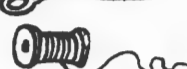
Там

іі

Там

іі

ü ü ü ü ü ü

ü ü

Моё - мои

Я им . Му ино

Му ино мои

Му yниемо - а е i
Му yниемо - а е ü

Moí

moí

moí

moí

moí

moí

moí

moí

moí

moí

moí

moí

У у у - Ю ю ю

Ю ю

Та́ту, я ма́ю
 Та́ту, я ма́ю
 Ма́мо, я ма́ю
 Ма́мо, я ма́ю

ю ю ю ю ю ю ю

Ю ю

Я ма́ю Я ми́ю Я їм
 Па́ту, я умію - а е і у
 Ма́мо, я умію - а е ї ю

А	Е	І	У
Я	Є	Ї	Ю

МІЙ ТАТО

Й Й

Мій тато, моя мама.

Мій моя

Я та й тато,

Я та й мама,

Я та й

Я та й

й й й й й

Ї ї

Тато та й я.

Мама та й я.

Мамо, я умію - о о о

Тату, я умію - ю ю ю

А	Є	І	У	О
а	є	ї	ю	ю

МІЙ, МОЯ, МОЄ...

Мій		Моя		Моє	
Мій		Моя		Моє	
Мій		Моя		Моє	

Мій		Моя		Моє	
Мої	 	Мої	 	Мої	

Мій, моя, моє, мої

Мій *моя* *моє*

Мій *моя* *моє* *мої*

ЛЯЛЯ, ля-ля

Л л

Ляля, ляля. Мала ляля.
 Оля, Оля. Мала Оля.
 Мала Оля має малу лялю.
 Малу лялю має мала Оля.
 У малой Олі є мала ляля.

л л л л л л

Л л

Лілея, лілея, лілея.
 Лілеї, лілеї, лілеї.
 Мамо, я маю лілею.
 Мамо, ми маємо лілеї.

НАТАЛЯ, На-та-ля

Н н

Ната́ля малює тату́ня.
Ната́ля малює маму́ню.

Ната́ля малює лілею.
Ната́ля малює Оле́ну.

Н н

н н н н н

Ніна, мала Ніна. Антін, ма-
лий Антін. Антін уміє - н н н,
а Ніна - Н Н Н.

а	е	о	и	і	у
на	не	но	ни	ні	ну
на	на	на -	ня	ня	ня

ПИЛІП, Пи-ліп

П п

Пиліп має поліно,
Пиліп має пилу.
Ніна має лопату,
Ніна має мітлу.
Я не маю ні поліна ні пилі,
Я не маю ні лопати ні мітли.

ПОЛІНО

ПИЛА

ЛОПАТА

п п п п п

П п

Пиліп має поліно і пилу. Пиліп пи-
лою пиляє поліно. Пиліп пиляє по-
ліно на полі. На полі є ліпи і тополі.

ЛИПА

ПОМПА

ТОПОЛЯ

ДІД, ДІД

ДД

Дід, дід.		А де Олена?
Я у діда.		А де Уляна?
Ти у діда.		А де Данило?
Ми у діда.		А де Тетяна?

Олена та й Уляна – на полі,
а Данило і Тетяна – дома.

ДИННЯ

ДИНІ

Д Д Д Д Д Д Д Д

Дд

Дід, дід. Я у діда. І Данило, і На-
дя, і Пилип у діда. У діда є мед.
Ми їмо мед у діда.

БАБА, ба-ба

Бб

Ба́ба, ба́ба.
Бабу́ня, бабу́ня.
Ба́бо! Бабу́ню!
Я у бабу́ні,
Ти у бабу́ні,
Ми у бабу́ні.

А На́дя у ді́да,
і Тетя́на у ді́да,
і Дани́ло у ді́да.
А Пили́п на полі,
а ми у ба́би.
Ми у бабу́ні.

Б Б Б Б Б Б Б Б Б

Бб

Ба́ба, ба́ба. Ді́д і ба́ба. Я у ді́-
да, ти у ба́бу. Я у ді́ду́ня, ти у ба́-
бу́ні. Ми мо́ємо ді́ду́ня і ба́бу́ню.

ХАТА, ха-та

Х х

Ха́та, ха́та. Ти́ха ха́та.
Хто́ там, хто́ там у ти́й ха́ті?
У ти́й ха́ті – ди́д і ба́ба,
У́ля, Ю́ра і Ва́рва́ра.

На ти́й ха́ті дах,
на ти́м даху́ птах.
Пи́д дахо́м орі́хи
ди́тям для́ поті́хи.

ХЛІБ

ХЛІБ

ХЛІБ

Х х

х х х х х х
Хлі́д, во́да, по́вітря. Хлі́д імо́, во́ду
п'ємо́, а по́вітрям ди́хаємо́. Хто́
нам да́в по́вітря? Хто́ нам да́в
во́ду? Хто́ нам да́є хлі́д?

САД, сад

С с

Сад, старий сад.	У саду Семён,
Дідусів сад.	Тарас і Христя.
Там старий оріх,	Семён на сливі,
там стара яблуня,	Христя під сливою,
там старі сливи.	а Тарас під оріхом.

Любо малим дітям
у дідусєвім саду.

С О Н Ц Е

С Л И В И

С Л И М А К

С с

Семён і Христя були у бабусі в селі. У ба-
бусі був добрий хліб, добрий сир, добра
сметана і добре масло. А в дідуся був
правдивий мед. Хто був у бабусі в селі?

ВОДА́, во-да

В в

Вода́, вода́.
У воді́ Єва,
У воді́ Іван.
Він у воді́,
вона́ в воді́.
Вони в воді́,
Та й я в воді́.

Іван, уміє пла́вати,
і Єва вміє пла́вати,
і я вмію плавати.
Я пла́ваю,
він пла́ває,
вона́ пла́ває.
Ми пла́ваємо у воді́.

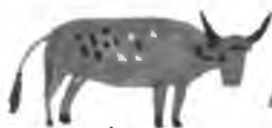
Ми у воді́, а, Дани́ло і На́дя в авті,
і Павло́ в авті, і Павлі́на в авті.

ВОДА́ ВОДА́ - ПЛИВЕ ВОДА́

в в в в в в в в

В в

Вода́, вода́ - пливе́ вода́. У воді́
Іван, Єва і Павло́. У воді́ ві́дно
не́бо. Ми ві́димо не́бо в воді́.

БІА

АВТО

ЛЕВ

РИБА, ри-ба

Р р

Риба,	риба.	Ми	вiдимо	рибу.
Ловiм	рибу!	Ми	вудимо	рибу.
Юро!	Петре!	Ми	маємо	рибу.
Ловiм	рибу!	Ми	миємо	рибу.

Ми варимо́, рибу.
 Ми їмо́ рибу.
 Добра, добра риба.
 Ой, добра риба!

Р И Б А

Р И Б И

Р р

р р р р р
 Роман і Юра ловили рибу. Роман
 і Юра варили рибу. Роман і
 Юра їли рибу. І малий Дмитро
 їв рибу, і мала Варвара їла рибу.

П Е Т Р У Г

ГУСИ, гу - си

Г г

Гу́си, гу́-си. Га́ля пасе́ гу́си.
Га́ля пасе́ гу́си і співа́є:

„Гі́ля, гу́си, в лу́г,
гі́ля, гу́си, в лу́г.
По́під ве́рби в Бу́г,
По́під ве́рби в Бу́г.“

Г г

Гу́си, гу́си, гу́си, гу́си, гу́си, гу́си, гу́си, гу́си, гу́си.
Га́ля году́є голо́дні гу́си. Тат году́є
голо́дні голу́би. Хто году́є голо́дні
гу́си? Хто году́є голо́дні голу́би?
Га́ля году́є голо́дні гу́си...

ВІН
ЙОГО

МІЙ
МОЙОГО

ТВІЙ
ТВОЙОГО

СВІЙ
СВОЙОГО

ГЕ - ГЕ - ГЕ!

Ге - ге - ге! ге́гали гу́си.
Ге́гали, бо хоті́ли ї́сти.
Ге́гали, бо хоті́ли пи́ти.

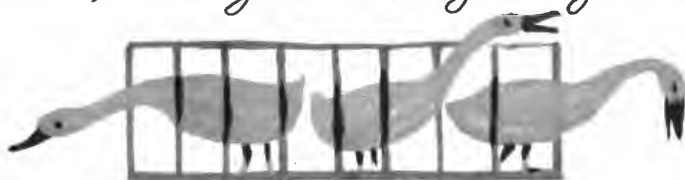
Не ге́гайте, не ге́гайте, гу́си.
Несé вам ї́сти ма́ла Га́ля,
несé вам пи́ти ма́ла Ге́ня.

гу́дзики

Ге - ге - ге! - ге́гали гу́си. Ге́гали, бо
хоті́ли ї́сти. Не ге́гайте, гу́си, несé
вам Ге́ня мама́лиги. Несé мама́лиги
і́ мі́ста, пої́дете, гу́си, до мі́ста.

КОЛЯДА́, ко-ля-да

К к

У кімнаті ялинка а коло неї діти: Мико́ла,
Ната́лка, Оле́кса, Ода́рка. У ку́ті сніп-діду́х,
а в його́ колоска́х, у ді́довій боро́ді, яблука́ й
о́ріхи.

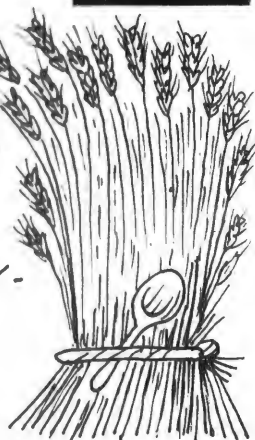
на сто́лі бі́ла скате́рка а на ній хлі́б та
соло́дка ку́тя. Ку́тя соло́дка бо в ній є ме́д
і ма́к.

Вся сі́м'я у ха́ті, а під ві́кнами ко́лядни́кі.

к к к к к к

К к

Ко́стук, Ро́жко і Ка́трися,
Іна́тко, Бе́ня і Ма́рія у
ба́бусі святи́вали, ко́ляд-
ки́ ко́ляду́вали.

ЗИМА, зи-ма́

З з

Було літо, було літо,
а тепер зима.
Були квіти, були квіти,
а тепер нема́.

Було літо, зеленіли
гаї і луги,
а тепер нам забілили
студені сніги.

Зима, мороз. Земля замерзла. І вода замерзла. Змерзли птахи і звірята. А Зенко не змерз, і Зіна не змерзла; вони загрилися на горбку на санках. * *

*

*

*

*

*

З з

З з з з з з з
Зорі, ясні зорі. На ясній небі, ясні
зорі. Он там сім ясних зірок.
Ті зірки - то Великий Віз.

Г

З

ЛУГ-	ПЛУГ-	РІГ-	НОГА-
У ЛУЗІ	У ПЛУЗІ	У РОЗІ	НА НОЗІ

Г

З

М'ЯКИЙ ЗНАК

Ь

Утомівся дід Семён,
віддихну́ти сів на пенё.

Сі́вий во́лос, сі́вий вус,
має той ста́рий ді́дусь.

Ось, Оні́ську, ї́де ві́з,
та на ньо́го ти не лі́зь.

Кате́рино, на́крій ста́л,
не забу́ть пода́ти сі́ль.

Мій ді́дусь ні́коли в пі́ст
м'яса й мо́лока не ї́сть.

Не хо́ди у дя́дків са́д,
у сво́єму со́бі сядь.

Ле́сь, Іва́сь і Ко́сть утрьо́х,
у го́роді рву́ть го́рох.

Ь Ъ Ъ Ъ Ъ Ъ Ъ

Ь

Бі́лий кі́нь, те́мна ті́нь. - Опе́ньки рос-
ту́ть під пенька́ми. - Тьо́х - тьо́х - тьо́х!
тьо́хкає в са́дку, со́ловейко
Зага́дка. Бі́ле, як сні́г, наду́те, як мі́х, лопá-
тами хо́дить, по боло́ті бро́дить, ро́гом ї́сть.

ЙОТОВІК

Кінь п'є воду; діти, не
йдіть до нього, бо він б'є.

Рябко вибіг на подвір'я
і гавкає на якесь хлоп'я.

Мурко з'їв якогось птаха,
тільки пір'я осталося на подвір'ї.

В'юн - дорога риба; в'юні бувають
у ріках, у ставках, в озерах і морях.

Дідусева вігачка

- Івасю, скільки є п'ядь та п'ядь?
- П'ять та п'ять - є десять.
- Ні, Івасю. П'ядь та п'ядь - є дві п'яді.

Йотовик заступає - йот (й) у словах:

п'ять (пйать)	ім'я	п'ю	в'ю	в'їзд
п'ядь (пйадь)	сім'я	п'ємо	в'ємо	з'їзд

ЦЕРКВА

Ц ц

Цёрква т́ха цёрква м́ла.
Цёрква - ра́лість, цёрква-сила.
В цёркві мо́лимось Отце́ві -
Не́ба і землі Творце́ві.

Ми хо́димо до цёркви. В цёркві мо́лимось і співа́е-
мо. Співа́е паноте́ць, співа́е хор, співа́е увесь на́рід.
-До цёркви хо́дять у́рядники, воя́ки, купці́, рі́льники,
ремі́сники... Цёрква є́дна́е, а в є́дності - сі́ла наро́ду.
Цёрква для лю́дей, як для ді́тей ма́ти.

ЦЕРКВА

сонце

місяць

Ц ц

ц ц ц ц ц ц

Цёрква - це мо́литви ді́м. Цёркви
тре́ба нам усі́м. Бо́ без цёркви лю́-
дина, як без на́ми у́ті́на, як
без со́нця ро́слина.

К	рука	ріка	яблунька	сливка	К
Ц	в руці	в ріці	на яблуньці	на сливці	Ц

МАЛІ ЧИТАЧІ

Ч ч

Малі читачі читали казочку. Це було увечорі, і мати їм казала: „Читачі, час вам спати.“ А тато додав: „Читачі, не читайте уночі, бо зіпсуєте собі очі. Чи чуєте, читачі?“ Малі читачі скінчили казочку, помолилися і лягли спати. В хаті стало тихо, тільки цокав годинник: цок-цок-цок! До хати дивився місяць.

Ніч, ніч,
темна ніч.
Гей, яка
в неї міць.

Сон, сон,
тихий сон –
взяв пів світу
в полон.

Час, час,
спати час,
такий ночі
наказ.

Ч О В Е Н

Б О Ч К А

В І Д Р О

Ч О Б О Т И

Ч ч

ч ч ч ч ч ч ч

Човен, бочка, відро, чоботи. Чий це човен? Чия це бочка? Чий це відро? Чий це чоботи? Це мій човен. Це моя бочка. Це моє відро. Це мої чоботи.

Ц	хлопець	палець	стілець	кравець	Ц
Ч	хлопчик	пальчик	стілчик	кравчик	Ч

ШЕВЦІ, ШЕВЦІ, ШЕВЧИКИ

Ш ш

Шевці, шевці, шевчики
поломили клевчики.
Кравці, кравці, кравчики
покололи пальчики.

Шевці, шевці, шевчики,
Направляйте клевчики.
Кравці, кравці, кравчики,
Завивайте пальчики.

Та шийте нам, шевчики,
чобітки шеврові.
Та шийте нам, кравчики,
шатоньки шовкові.

Ш А Б Л Я

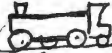
Ш І Ш К А

М І Ш К А

Ш ш

ш ш ш ш ш

Шапка - м'яка сукнякова шапка.
Шило - гостре, прісте або криве шило.
Машина - залізнична парова машина
Шийка - шорстка смерекова шийка.
Мишка - маленька сіренька мишка
Шабля - слава козацька шабля.

Ш А Т Р О

ЩІТКА

Щ щ

- Що ви робите, дідусю?
- Верчу дощину, Івасю.
- Нащо тієї дощинки, дідусю?
- На щітку, Івасю.
- Нащо тієї щітки, дідусю?
- Чистити коника, Івасю.
- Я буду чистити, дідусю.
- Будеш, бо ти козацький хлопчик, Івасю.

ЩІТКА

ЩІТКА

ЩІТОЧКА

Щщ

щ щ щ щ щ
 Що робить швець? Що робить кравець?
 Що робить щиткар? - Швець шие чоботи
 і керівіки. Кравець шие плащі штанів
 та блізи. Щиткар робить щітки. Щи-
 ток треба до чищення об'ува, убрання
 та інших речей.

ЩУКА

ЩУР

ХРУЩ

ФОТОГРАФ

ф ф

- Хто малює образки без фарби? - питає учитель дітей.
 - Фотограф - відповіли йому діти.
 - Чим він їх малює?
 - Він має фотоапарат. Тільки в нього гляне - цок! і готовий образок.
 - Ну, діти, коли ви це знаєте, ходім у садок. Там чекає нас фотограф з фотоапаратом.
- Діти втішились і загомоніли: „Фотограф, фотограф з фотоапаратом! Фотограф нас буде фотографувати!“

фр фр фр фр фр фр фр

фр фр

Фредік легав спати. Коло нього горіла свічка. Фредік подув - фр фр фр! і свічка загасла. Що зробив Фредік, щоб загасити свічку?

ЖАБА, ВУЖ, ІЖАК

ЇЖАК, ЇЖАК, ЇЖАЧОК

Іжа́к, їжа́к, їжачо́к,
Спра́вжній ли́цар-коза́чок.
Має ха́тку на ме́жі,
Лови́ть га́дів і ву́жів.

Не боїться він гадюк,
Хоч би їх і двадцять штук.
Бо відпórний його рід
На їдку гадючу їдъ.

ЖК А Б А

BY J. K.

İNK AK

Жаба їсть слимаків, хробаків і комах.
Вуж ловить мишей, а їжак ловить гадюк.
Жаби, вужі та їжаки дуже пожиточні
звірята.

ЖОЛУДЬ

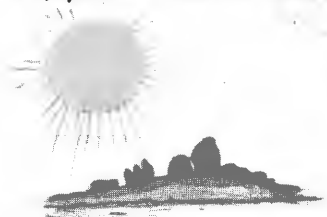
ЖИТО

ЖАЙВОРОНОК

ДЖЕРЕЛО

Джерело – це струмок води, що випливає з землі.
Відки береться вода в джерелі?

Сонце нагріває воду
в ріках, озерах і морях.

З теплої води встає пара,
а з пари повстають
хмари.

Вітер підіймає хмари в
гору, а з хмар падає
дош і сніг.

Вода з дощу і снігу
всякає в землю, і з неї
повстають джерела.

З джерел вода пливе
в потоки і ріки, а
ріки плывуть у моря

Бог дав багато джерел, бо
води потребують звірята рос-
тини і люди.

Дж Дж

дж дж дж дж
Джерело - струмок води, що випливає
з землі. Джміль - пожиточна комаха.
Бджола збирає мед з квіток.

ДЖМІЛЬ

Дз дз

ДЗЕНЬ-ДЗЕНЬ-ДЗЕНЬ!
- ДЗВОНІТЬ ЗАЛІЗО
У ФАБРИЦІ.

ДЗЕНЬ-ДЗЕНЬ-ДЗЕНЬ!
- ДЗВОНЯТЬ У КУЗНІ
КОВАЛІ.

ДЗЕНЬ-ДЗЕНЬ-ДЗЕНЬ!
- ДЗВОНЯТЬ ВІВЦІ І
КОРОВИ НА ПАШІ.

ДЗЕНЬ-ДЗЕНЬ-ДЗЕНЬ!
- ДЗВОНЯТЬ ТАРИЛКИ, ЛОЖ-
КИ, ВИДЕЛЬЦЯ І НОЖІ
В ІДАЛЬНІ.

Дз дз

дз дз дз дз дз

Дзень-дзень-дзень! - дзвонять дзвіночки.

Дзав-дзав-дзав! - дзавкає песик.

Дзюр-дзюр-дзюр! - дзюрить джерело.

Дзюб-дзюб-дзюб! - дзюбає зерно пташка

КОЛОС – КОЛОСЯ

КОЛОС – КОЛОСЯ,
ВОЛОС – ВОЛОСЯ.

КАМІНЬ – КАМІННЯ,
КОРІНЬ – КОРІННЯ.

В українській мові є здовжені звуки: сс, зз, нн... Їх пишемо двома буквами і повільно вимовляємо в таких словах:

Ганна	Ілля	волосся	галуззя	жолуддя
Панна	Рілля	колосся	мотуззя	погруддя

життя	обличчя	піддашся	роздоріжся
чуття	патиччя	Підляшся	Запоріжжя

В Україні є краї, що мають здовжені звуки у своїх назвах. Ті краї, називаються так: Поділля, Полісся, Підляшся, Побужжя, Покуття, Закарпаття, Запоріжжя.

Г І Л Л Я

Г А Л У З З Я

Ж О Л У Д Д Я

Дуб має міцне коріння. На дубі росте гілля, галуззя і жолуддя. Збіжжя має колосся. Ганна пише гарні речення. Ілля гарно вимовляє здовжені звуки. Скільки є здовжених звуків в українській мові?

1	2	3	4	5	6	7	8	9
СС	ЗЗ	ТТ	ДД	ЛЛ	НН	ЧЧ	ШШ	ЖЖ

СОРОК СОРОК НА БЕРЕЗІ НА БЕРЕЗІ

Було літо. Діти купалися в річці і бавилися в піску на березі. На другім березі росла береза, і на ту березу прилетіло багато сорок.

— Діти! Гляньте скільки там сорок на тій березі! — крикнув якийсь хлопець. Одна, дві, три, чотири, п'ять, шість, сім, вісім, дев'ять... Десять, двадцять, тридцять, сорок... СОРОК СОРОК на березі на березі! Пливім на той берег!

Са́дки
са́дки

Сли́вки
сли́вки

го́род
ГОРО́Д

до́рога,
ДОРО́ГА

*Коло нас є село Са́дки, там є гарні са́дки.
Коло нас є село Сли́вки, там родяться смачні
сли́вки. Київ сла́вний го́род, там є неоди́н ве-
ли́кий го́род. Дале́ка до тебе до́рога, до́рога
Украї́но.*

КИЇВ
КИ-ЇВ

ДНІПРО
ДНІ - ПРО

УКРАЇНА
У-КРА-Ї-НА

ГАЛИЧИНА
ГА-ЛИ-ЧИ-НА

АЗБУКА

з віршиками й образками

А а

Авто, діти, уважайте, —
Геть з дороги утікайте.

Б б

Бубон, скрипка і цимбали
На забаві дітям грали.

В в

Вовк овечку був би взяв,
Але песик наш не дав.

Г г

Галя гуси, загання,
Гиля! Гиля! — промовляє.

Г г

Гегає гусак на ганку,
Прожени його Іванку.

Д д

Дід у пасіці, в садку,
Діточкам дає медку.

Е е

Електричне світло ясне,
Не коптить нам і не гасне.

Є є

Євка гарний голос має,
До-мі-соль із нот співає.

Ж ж

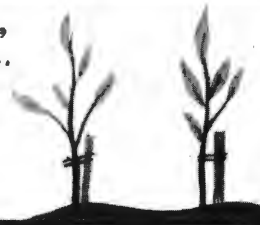
Жданко книжку взяв у руки,
Ж,дж,дз – вивчає звуки.

З з

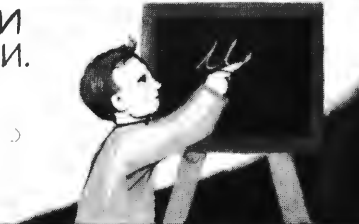
Зайчик щепи обгризає,
Як капусти він не має.

И и

И – читають – и,и,и
Пилипишині сини.

Йод, а з йоду – лік, йодина.
Це вже знає і дитина.

Іскра скочила мала
І спалила пів села.

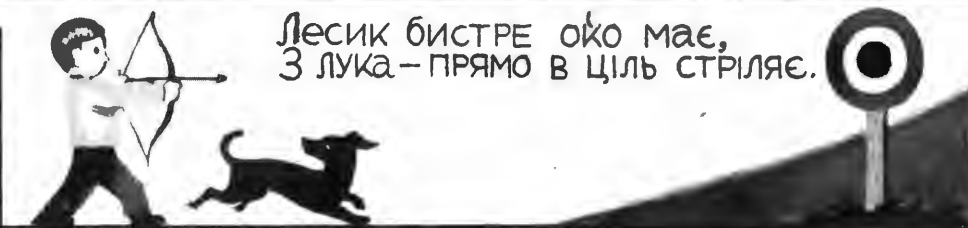
Їжачок зловив змію,
Їсть її в ліску, в гаю.

Качка, курка, півник, гуска,
Їсти їм дає тануська.

Лесик бистре око має,
З лука – прямо в ціль стріляє.

Марко і Дмитро, майструють,
Домики, хатки будують.

Н н

Настя має нитку, голку,
Настя лялі шиє льольку.

О о

-Овочів незрілих рвати,
Шкода! - каже дітям мати.

П п

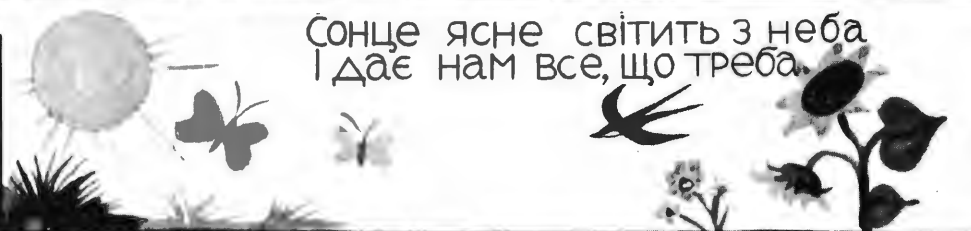
„Піть-піліть!“ Який це птах
Так співає у житах?..

Р р

Річка, сонце, сині гори -
Рай правдивий для дітвори.

С с

Сонце ясне світить з неба
І дає нам все, що треба.

Т т

Тиха нічка, сяють зорі,-
Спить дітвора у таборі.

У у

Уля ляльку вчить читати
І до десяти рахувати.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ф ф

Федір мамі дав подарок,
Кілька лісових фіялок.

Х х

Хата, хата, — власна хата,
Краща як чужа палата.

Ц ц

Цапи два на кладці білих,
Тай у річці опинились.

Ч ч

Черешеньки червоненькі —
Ах, які вони смачненькі!

Ш ш

Школа наша, рідна школа,
В ній кується наша доля.

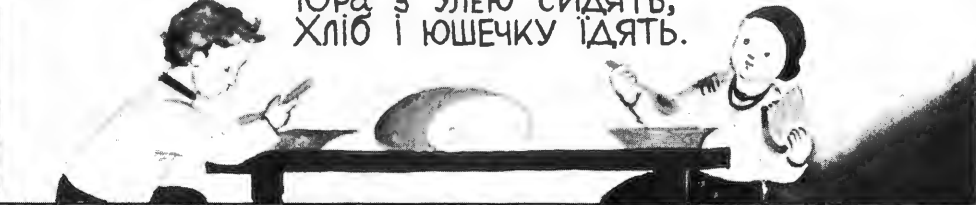
Щ щ

Щітко, щітко! Ти мій ворог!
Говорив до щітки порох.

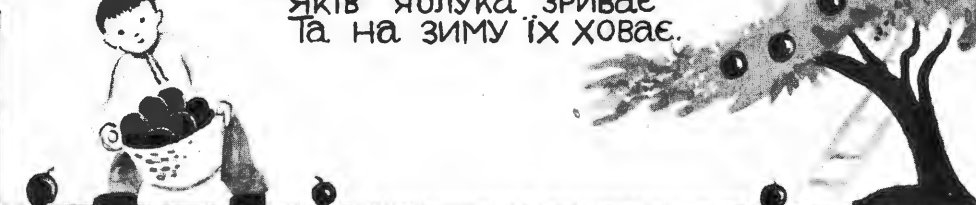
Ю ю

Юра з Улею сидять,
Хліб і юшечку їдять.

Я я

Яків яблука зриває
Та на зиму їх ховає.

Ь ь

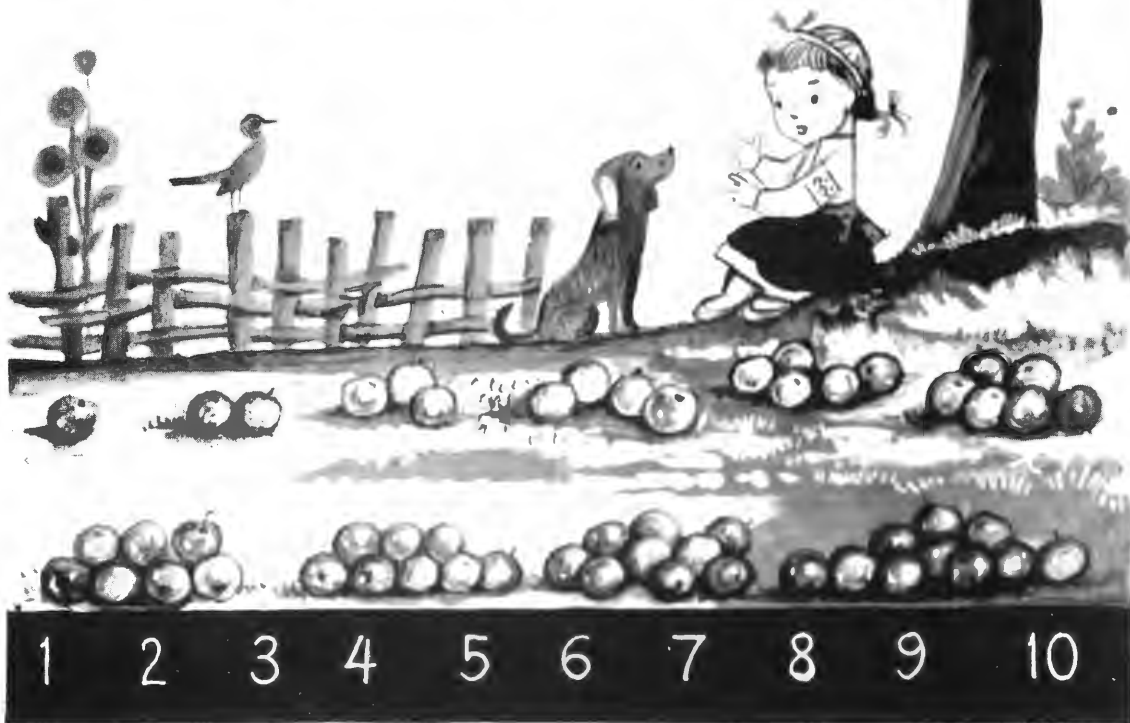
Гриць, Василь, Кузьма і Лесь —
Знають цей буквар увесь.

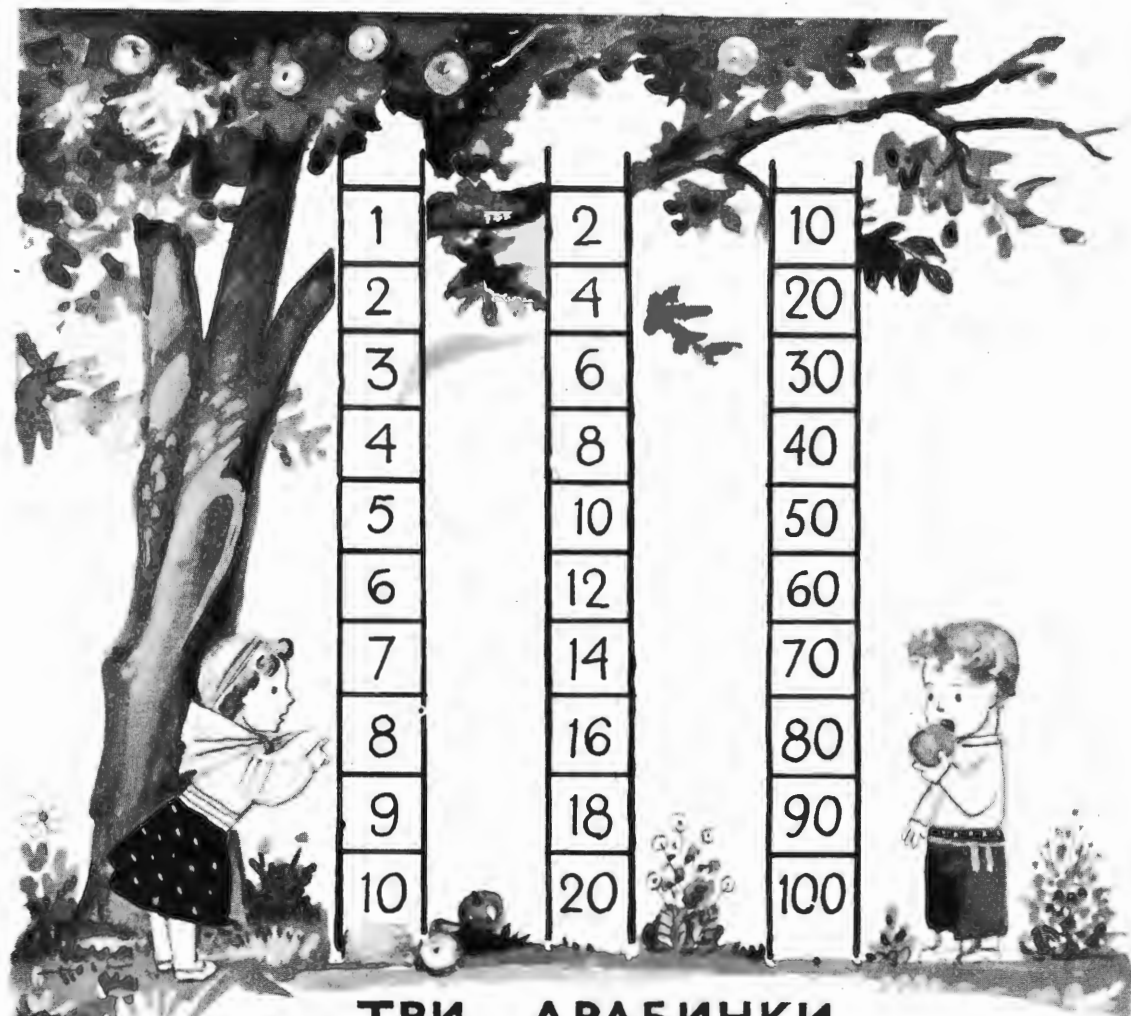

ЯК ЧИСЛИТЬ МАЛЕНЬКА ЛЕСЯ

Один — пішов у млин.
Два — принесли пшона.
Три — вогник розвели.
Чотири — кашку зварили.
Пять — кашку їдять.

Шість, сім, вісім, девять, десять —
так числить маленька Леся.

ТРИ ДРАБИНКИ

Каже Настя до Івася:
 —Івасю, хто краще вміє лазити тими
 драбинками, я чи ти? Числім по одному
 до 10, по 2 до 20, по 10 до 100, і
 назад: 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1; 20, 18, 16, 14,
 12, 10, 8, 6, 4, 2; 100, 90, 80, 70, 60, 50, 40,
 30, 20, 10.

I II III IV V VI VII VIII IX X

ГЛЯНЬТЕ, ДІТИ, ДОКОЛА: ЦІЛИЙ СВІТ - ВЕЛИКА ШКОЛА!

ВчатьсЯ в гаю пташенята,

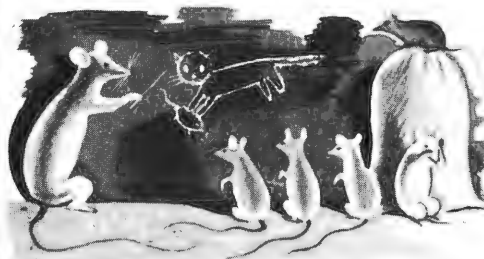
ВчатьсЯ в лісі вовченята.

ВчатьсЯ в лузі лисенята,

ВчатьсЯ в полі зайченята.

А в коморі - мишенята,

А в болоті - жабенята.

А в ставку - рибки і раки,

А в садку - жучки й комахи.

Хто малий не хоче вчитись
Буде він, колись, журитись...

Вчитиме його тверда,
Чорна вчителька - Біда

КОТИК - ШКОЛЯР

ПІШОВ КОТИК НА ТОРЖОК,
КУПИВ СОБІ КОЖУШОК.

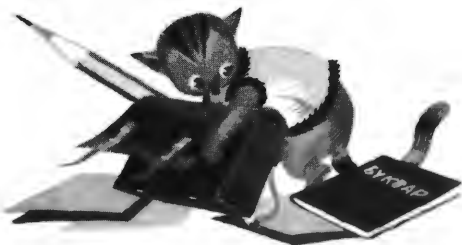
КУПИВ СОБІ ЩЕ Й БУКВАР,
КАЖЕ КОТИК - Я ШКОЛЯР!

ТА НА ТОМУ НЕ КІНЕЦЬ,
ВІН КУПИВ ЩЕ Й ОЛІВЕЦЬ

І ЗШИТКІВ КУПИВ АЖ СІМ,
ЩОБ ПИСАТИ МАВ НА ЧІМ.

ЩО ТЕПЕР ІЗ ТИМ РОБИТИ?
МУСІВ ТОРБУ ВІН КУПИТИ.

ПОСКЛАДАВ ШКОЛЯРСЬКИЙ КРАМ
І ПІШОВ ДО ШКОЛИ САМ!

НІХТО КОТИКА НЕ ВІВ.
В ШКОЛІ В ПЕРШУ ЛАВКУ СІВ.

ПІЛЬНО ВЧИВСЯ ВІСІМ ЛІТ,
ВИРІС З НЬОГО ВЧЕНИЙ КІТ.

КИЇВ, ДНІПРО,

Київ – серце України.
Дніпро – найкраща українська ріка.

УКРАЇНА

Україна – найкращий край у світі.

Пізній Іванко

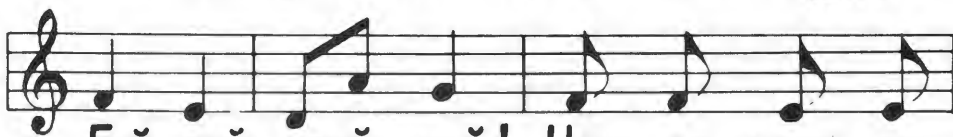
Швиденько, жартіливо.

Гей, І- ван-ку, що ти ро - биш?

Чом до шко-ли пі-зно хо - диш?

Гей, гей, гей, гей! Чом до шко-ли

пі - зно хо - диш?

„Гей, Іванку, що ти робиш?
 Чом до школи пізно ходиш?
 Гей, гей, гей, гей!
 Чом до школи пізно ходиш?“

„То матуся завинила,
 Пізно їсти ізварила.
 Гей, гей, гей, гей!
 Пізно їсти ізварила.“

Хто до школи пізно ходить,
 Все на когось вину зводить.
 Гей, гей, гей, гей!
 Все на когось вину зводнтъ.

То на тата, то на маму,
 То на діда, то на бабу.
 Гей, гей, гей, гей!
 То на діда, то на бабу.

ГОП, ГОП. ГОПАЧОК

Гоп, гоп, гопачок
 Коломійка, козачок!
 Дзьоб, дзьоб, дзьобанець,
 Ходи, пташко, у танець.

Танцювала риба з раком,
 а петрушка з пастернаком,
 а цибуля з часником,
 а дівчина з козаком.

Научились ми читати,
 ходи, Галю, танцювати -
 коломійки, козака,
 метелиці, гопака.

А Б В Г Д Е Є Ж З И І Ї Ў
 Л М Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч
 Ш Щ Ю Я
 а б в г д е є ж з и ї й к л м н о п р с т у ф х ц ч ш щ ю я

КОЛОМІЙКА, КОЗАЧОК...

Танцювала Галя з Гнátом,
а Параска із Петром,
а Настуня із Остапом,
а Наталка із Дмитром.

Я Данило, ти Юстина,
я Тетяна, ти Тарас,
я Андрій, ти Катерина,
я Варвара, ти Івась.

Я Микола, ти Уляна,
я Олекс, ти Оксана...
Гоп, гоп, гопачок,
коломийка, козачок!

*Прийшла мітка з Чернівців,
Взяла в річку олівців,
Написала і сказала:
„Ось і азбуці кінець.“*

МОЛИТВА

Боже наш, небесний Отче,
Дякую Тобі за сонце,
І за весь Твій любий світ:
За повітря, воду, хліб;
За одягу й теплу хату,
Дякую Тобі, наш Тату.

Сонце це Твоя рука,
Тепла, батьківська, – яка
Нас годує, напуває,
Одягає, ogrіває
І дає з ясного неба,
Все чого нам тільки треба.

Дай же, наш небесний Отче,
Щоб ясна була як сонце
І моя мала душа,
І щоб Україна вся
Світлом правди і добра
В наших душах зацвіла.

